

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní list – **Kosmova kronika česká***Druhá kniha**XXII*

Tehdy Konrád a Ota uslyševše, že se biskup pražský odebral ke Kristu, poslali pro bratra Jaromíra, povolali ho zpět z Polska a odpásali mu pás rytířský, a on opět přijal duchovní roucho a tonzuru. Mezitím kníže Vratislav, chtě se zajistit do budoucnosti a obávaje se, aby se bratr, až by se stal biskupem, nespíkl proti němu a řečenými bratřími, jal se v duchu sám u sebe rozjímati, jak jen by ho mohl o biskupství připravit. Toho času žil na dvoře knížecím jakýsi kaplan Lanc, ze Saska ze vznešeného rodu pocházející, muž vysoce důstojný a velmi učený, povýšený na probošta kostela litoměřického, mravy i životem ne v rozporu a hodností biskupskou. A poněvadž zůstával knížeti vždy věrný, kníže všemožně o to stál, aby byl biskup pražský.

Mezitím přijeli z Moravy Konrád a Ota, vedouce s sebou bratra Jaromíra, a snažně zaň prosili u knížete, aby pamatoval na bratrství, pamatoval na otcovo ustanovení, pamatoval na otcovo ustanovení, pamatoval na přísahy, jimiž jejich otec zavázal věrnost předáků, aby mu dalo své slovo, že si po smrti biskupa Šebíře zvolí Jaromíra biskupem. On však byl mužem, který umí důmyslně a lstivě přestírat a zastírat příčiny věcí. Tak jako liška neutíká tam, kam mrští ocasem, tak kníže něco jiného podržel ukryto v srdci a něco jiného vyjevil bratřím ústy: „Nenáleží jedinému člověku vyřizovati tuto věc, jež vyžaduje společné úvahy všech. Protože však zatím již větší díl lidu a předáků vojska vytáhl do pole, nikde tuším se nebude lépe o tom jednati než u závor brány naší země; tam budou přítomni všichni, jimž náleží rozhodnutí o volbě biskupa: starší tohoto národa, předáci a hradští správci, i ti, kteří jsou lepší z duchovenstva.“

(Kosmova kronika česká, Praha 1972, ukázka str. 104 – 106)

Interpretace ukázky:

1. Jaká událost je popisována v ukázce?
2. Jak se promítá v ukázce společenská problematika doby vzniku kroniky?
3. Charakterizujte osobnost knížete Vratislava II.
4. Co se v textu dovídáme o kaplanu Lancovi?
5. Kdo měl podle Vratislava II. rozhodnout o volbě nového biskupa?
6. Jaká asi byla odpověď shromážděného lidu na Vratislavův záměr jmenovat Lance biskupem?
7. Vypište z textu přechodníkové konstrukce -

8. Vyjádřete vlastními slovy:

- a) biskup pražský se odebral ke Kristu -
- b) jal se v duchu sám u sebe rozjímati -
- c) kníže něco jiného podržel ukryto v srdci a něco jiného vyjevil bratřím ústy -
- d) větší díl lidu a předáků vojska vytáhl do pole -

Kosmova kronika:

1. Z kterého období pochází kronika?
2. Jakým jazykem je dílo napsáno, jaký je originální název díla?
3. Jaké byly okolnosti vzniku tohoto díla, cíl autora?
4. Které období kronika zachycuje?
5. S jakými informačními zdroji pracoval autor?
6. Jakou formou je kronika napsána?
7. Uveďte, z kolika částí se kronika skládá, co je v jednotlivých částech zachyceno?
8. Napište informace, které víte o autorovi díla.
9. Uveďte jména Kosmových pokračovatelů.
10. Jaké znáte další středověké kroniky?